

Udskriftsdato: 22. december 2025

KEN nr 10504 af 20/08/2008 (Gældende)

Klage over smerte i forbindelse med fysioterapeutisk behandling

Ministerium: Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Journalnummer: Sundhedsvæsenets Patientklagenævn, j. nr. 0867602

Klage over smerte i forbindelse med fysioterapeutisk behandling

Patientklagenævnet finder grundlag for at kritisere fysioterapeut <*> for hendes behandling af <*> i perioden fra den 7. februar til den 14. marts 2007 i sin klinik, jf. autorisationsloven § 17.

Hændelsesforløb

<*> fik i forbindelse med skiløb i januar 2007 en beskadigelse af et ledbånd i højre knæ. Hun blev behandlet på skadestuen herfor med en låst Don Joy bandage.

Den 16. januar 2007 blev <*> henvist af egen læge til fysioterapeut <*> med henblik på genoptræning af lårmuskulaturen.

<*> blev undersøgt første gang hos fysioterapeuten den 7. februar 2007. Der blev fundet nedsat bevægelighed i knæleddet. <*> blev instrueret i bevægeøvelser i hjemmet, herunder at hun gerne måtte presse behandlingen så vidt muligt. Desuden blev <*> instrueret i spænding af musklerne.

Ved de følgende behandlinger blev bevægeligheden i leddet forbedret, men <*> havde mange smerter i tilknytning til behandlingen hos fysioterapeut <*>, hvorfor fysioterapeuten anmodede hende om inden behandling at tage smertestillende tabletter.

Den 2. marts 2007 konstaterede fysioterapeut <*> hævelse af ledkapslen, fordi <*> havde stået længe og sovet ”forkert”. Hævelsen blev behandlet med cykling, laser og isposer. Den 9. marts 2007 var denne hævelse svundet.

Ved den syvende og sidste behandling den 14. marts 2007 var bevægeligheden i knæleddet tydeligt bedret og lårmuskelfunktionen bedret.

Klagen

Der er klaget over følgende:

At <*> ikke modtog en korrekt behandling af fysioterapeut <*>.

Det er herved anført, at <*> efter en ulykke på ski bristede det mediale sideligament i knæet, og at hun herefter fik anlagt en Don Joy skinne på et hospital. Efterfølgende begyndte <*> til genoptræning hos fysioterapeut <*>. Fysioterapeutens behandling foregik uden Don Joy skinne på knæet. <*> var fra sygehusets side instrueret i ikke at måtte tage denne af under genoptræningen. Det er videre anført, at fysioterapeuten bøjede <*>s ben samt strakte det langt ud over smertegrænsen, og at hun fik mange smerter af dette. Fysioterapeuten anbefalede blot <*> at tage smertestillende inden behandlingerne. Det er videre anført, at der opstod komplikationer efter behandlingerne i form af klikkelyde i knæet samt blodudtrækninger og udposninger. Endelig er det anført, at det var sundhedsfagligt uforsvarligt, at fysioterapeuten ikke med det samme instruerede <*> i genoptræningsøvelser, som hun kunne udføre i hjemmet, og at fysioterapeuten, da hun endelig instruerede <*> i nogle øvelser, ikke fulgte op på disse.

Nævnets afgørelse af klagepunktet

Fysioterapeut <*> har overtrådt autorisationslovens § 17 ved sin behandling af <*> i perioden fra den 7. februar til den 14. marts 2007 i sin klinik.

Begrundelse

Det fremgår af journalen den 16. januar 2007, at <*> blev henvist af sin praktiserende læge til fysioterapeutisk genoptræning efter at have pådraget sig en skade i forbindelse med skiløb, hvorved hun havde fået et vridtraume af det indvendige sideledbånd i højre knæled (distorsio ligamentum collateralis mediale genus medialis dxt.). På henvisningen var angivet, at <*> skulle have biomekanisk bevægelsesterapi

og knæøvelser (quadricepsøvelser). <****> påbegyndte derefter behandling hos fysioterapeut <****> den 7. februar 2007.

Af journalen fra sygehuset fremgår det, at <****> på sygehuset indledningsvis blev behandlet med fast skinne, en såkaldt Don Joy bandage, der skulle immobilisere knæleddet og sikre mod sidebevægelser. De første tre uger blev skinnen indstillet til at kunne bevæges fra 0 til 60 0. <****> mødte efterfølgende til kontrol den 5. februar 2007, hvor det blev besluttet, at hun fortsat skulle bære skinnen i tre uger, men at knæet nu måtte bevæges fuldt ud.

Af fysioterapeut <****>s journal fremgår det, at hun ved behandlingens start den 7. februar 2007 fandt bevægelsesindskrænkning i højre knæ, som manglede 10 0 i at kunne strækkes fuldt ud samt cirka 50 0 i at kunne bøje fuldt ud. Herefter kontaktede fysioterapeut <****> henvisende læge med henblik på at aftale omfanget af bevægelsestræningen (mobiliseringen), hvorefter hun iværksatte behandling med passiv bevægelsestræning (manuel mobilisering) af højre knæled samt instruerede <****> i selvspændingsøvelse og bevægeøvelser for højre knæ.

Ifølge journalen den 21. februar 2007 blev disse øvelser suppleret med stående balanceøvelser og stabilitetstræning, og fysioterapeut <****>s har i sin udtalelse til sagen redegjort for, at hun i behandlingsforløbet har haft en løbende dialog med <****> om disse øvelser.

Det fremgår af journalen, at den passive udspænding af knæleddet var forbundet med smerte, men at fysioterapeut <****> informerede <****> om, at genopnåelse af fuld bevægelighed ikke kunne ske uden smerter.

Det fremgår endvidere af fysioterapeut <****>s udtalelse, at den passive bevægelsestræning foregik uden bandage på knæet, mens bandagen blev benyttet ved øvelser med belastet knæ.

Endelig har fysioterapeut <****> i sin udtalelse redegjort for, at det var korrekt, at <****> gav tydeligt udtryk for smerter i forbindelse med behandlingen. Fysioterapeut <****> har noteret, at der en enkelt gang var sket blodudtrædninger efter foregående behandling og endvidere, at hun to gange observerede forbigående hævelse af ledkapslen (synovial hævelse).

Nævnet kan oplyse, at det er normal praksis, at man ved genoptræning efter læsion af det indvendige sideledbånd i knæleddet (distorsio ligamentum collateralis mediale genus medialis) efter den initiale helingsperiode på tre uger iværksætter øvelser uden skinne med henblik på at genoprette bevægeligheden i knæleddet. Skinne skal sikre mod sidebevægelser i belastet stilling, og knæleddet vil ikke efter tre ugers helingsperiode tage skade af, at der udføres bevægeøvelser uden skinne, så længe der ikke er samtidig vægtbæring.

Nævnet kan videre oplyse, at fysioterapeuten almindeligvis efter tre ugers helingsperiode vil anvende både aktive og passive øvelseteknikker med henblik på, at der genvindes fuld strække- og bøjeevne i knæet. Efter tre uger er der således allerede ofte opstået stramninger i muskler, ledkapsel og bindevæv (kontraktilt væv). Passive øvelser, hvor fysioterapeuten manuelt presser bevægeligheden igennem i knæet, vil dog skulle udføres med omhu i en styret bevægelse og afstemt efter patientens smerteangivelse. Almindeligvis må der forventes at være ubehag forbundet med udspændingen.

Endelig kan nævnet oplyse, at det er normal praksis, at man ved genoptræning efter læsion af det indvendige sideledbånd i knæleddet (distorsio ligamentum collateralis mediale genus medialis) iværksætter øvelser i vægtbærende stilling uden skinne efter seks uger, og at disse øvelser primært sigter på træning af balance og stabilitet.

Det er nævnets opfattelse, at det derimod ikke er almindelig fysioterapeutisk praksis at gennemføre en passiv udspænding, der er forbundet med så udtalte smerter, som der beskrives i det konkrete tilfælde. Her vil smerterne tværtimod medvirke til at forøge spændingen i muskler og kontraktilt væv og eventuelt medføre hævelse omkring knæleddet, hvilket vil være medvirkende til en yderligere forsinkelse af, at fuld bevægelighed genvindes. Samtidig vil man ved passivt at føre knæet i fuld bøjning også sætte

det læderede ledbånd på spænd, hvorfor der bør tages hensyn til, hvorvidt denne bevægelse er forbundet med smerter.

Det er herefter nævnets vurdering, at fysioterapeut <****> foretog en korrekt behandling ved at iværksætte passive øvelser for knæleddet uden skinne, men at udførelsen af disse øvelser var forbundet med så udtalte smerter hos <****>, at det ikke var i overensstemmelse med almindelig praksis.

Derimod var det efter nævnets vurdering i overensstemmelse med almindelig praksis, at fysioterapeut <****> iværksatte øvelser i vægtbærende stilling uden skinne efter seks uger med træning af balance og stabilitet.

Nævnet finder således samlet, at fysioterapeut <****> har handlet under normen for almindelig anerkendt faglig standard ved sin behandling af <****> i perioden fra den 7. februar til den 14. marts 2007 i sin klinik.